

Konsultacijos tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių mažmeninės prekybos licencijavimo klausimais

2026-06-17

TEISĖS AKTAI:

▲ Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymas (toliau – TKĮ)

▲ Didmeninės ir mažmeninės prekybos tabako gaminiais ir su tabako gaminiais susijusiais gaminiais, didmeninės prekybos neapdorotu tabaku licencijavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1450 „Dėl Didmeninės ir mažmeninės prekybos tabako gaminiais ir su tabako gaminiais susijusiais gaminiais, didmeninės prekybos neapdorotu tabaku licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės)

Taisyklių 3 p. nustato šių rūšių mažmeninės prekybos licencijas:

- ▶ **3.2 p. licencija verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais**
- ▶ **3.4 p. licencija verstis mažmenine prekyba su tabako gaminiais susijusiais gaminiais**

Dėl licencijos rūšies

TKĮ 2 str. 38 p.

Tabako gaminys – vartoti skirtas gaminys, kuris gaminamas tik iš tabako (tiek genetiškai modifikuoto, tiek nemodifikuoto) arba kuriame yra tabako: cigaras, cigarilė, cigaretė, pypkių tabakas, suktinių tabakas, vandens pypkių tabakas, naujoviški tabako gaminiai – kaitinamieji (heets).

TKĮ 2 str. 35 p.

Su tabako gaminiais susijęs gaminys – elektroninė cigaretė, elektroninių cigarečių pildyklė, taip pat rūkomasis žolinis gaminys.

Licencijavimo pagrindų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu **Nr. 937** (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 20 d. nutarimo Nr. 750 redakcija) „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo ir Licencijų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“

LICENCIJŲ IŠDAVIMO MODELIS „G“

taikomas, kai, prieš ūkio subjektui įgyjant teisę vykdyti veiklą, būtina atlikti ūkio subjekto pateiktų dokumentų ir teisės aktuose nustatytos informacijos patikrinimą, siekiant nustatyti, ar ūkio subjektas atitinka veiklos licencijavimą reguliuojančiuose įstatymuose nustatytus reikalavimus.

Taikant licencijų išdavimo modelį „G“, ūkio subjektas įgyja teisę vykdyti veiklą tik turėdamas išduotą licenciją.

Alkoholinių gėrimų mažmeninės prekybos licencijos

LICENCIJŲ IŠDAVIMO MODELIS „D“

taikomas, kai, prieš ūkio subjektui įgyjant teisę vykdyti veiklą, išankstinis ūkio subjekto patikrinimas neatliekamas.

Taikant licencijų išdavimo modelį „D“ laikoma, kad licencija ūkio subjektui išduota, tai yra ūkio subjektas įgyja teisę vykdyti veiklą kitą dieną po deklaracijos (pranešimo) pateikimo licencijas išduodančiam subjektui dienos arba nuo deklaracijoje (pranešime) nurodytos dienos.

Paaiškėjus, kad ūkio subjekto pateiktoje deklaracijoje (pranešime) pateikti žinomai melagingi duomenys ir (arba) duomenys, pateikti deklaracijoje (pranešime), yra tokie, dėl kurių būtų pripažinta, kad ūkio subjektas neatitinka veiklos licencijavimą reguliuojančiuose įstatymuose nustatytų licencijos išdavimo sąlygų, licencijos galiojimas turi būti panaikintas.

Tabako ir susijusių gaminių mažmeninės prekybos licencijos

- **KLAUSIMAS***

- Prašome paeiliui išvardinti veiksmy seką nuosekliai, ką po ko daryti, kaip reikia išduoti tabako licenciją kuomet prašymo formoje nėra įrašyta jokia veiklos pradžios data. Kada įsakymą išleisti, kada į LIS suvesti, kada tikrinti baustumus, teistumus ir t.t.

- **KLAUSIMAS**

- Jeigu įmonė pateikia prašymą, kad tabako prekybą pradeda už 4 dienų, kokie turi būti mūsų veiksmai žingsnis po žingsnio? Juk nespėsime gauti net VMI pažymos, kad atlikti visą pilną patikrinimą ir po patikrinimo išduoti licenciją.

- *Klausimų kalba netaisyta, jie įrašyti taip, kaip juos pateikė paklausėjas

ATSAKYMAS dėl licencijos įsigaliojimo

TKĮ 11 str. 9 d.:

- - laikoma, kad licencija verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais ir (ar) su tabako gaminiais susijusiais gaminiais yra išduota kitą dieną nuo juridinio asmens ar užsienio juridinio asmens filialo pranešimo apie ketinimą verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais, su tabako gaminiais susijusiais gaminiais (toliau – pranešimas) pateikimo dienos;
- - kai pranešime yra nurodyta diena, nuo kurios ketinama pradėti verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais, su tabako gaminiais susijusiais gaminiais, ir ši diena yra vėlesnė negu kita diena nuo pranešimo pateikimo dienos, laikoma, kad licencija yra išduota nuo pranešime nurodytos dienos.

ATSAKYMAS dėl veiksmų eigos

Taisyklių 18 punktas:

Licencijas išduodanti institucija, gavusi pranešimą:

- 18.1. ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo pranešimo gavimo licencijas išduodančioje institucijoje, o jeigu pranešime nurodyta diena, nuo kurios juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas ketina pradėti verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais ar susijusiais gaminiais, ir ši diena yra vėlesnė negu kita darbo diena nuo pranešimo gavimo dienos, – ne vėliau kaip pranešime nurodytą dieną **registruoja licenciją ir įrašo duomenis į Licencijų informacinę sistemą;**
- 18.2. ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo licencijos išdavimo per Licencijų informacinę sistemą pranešime nurodytu būdu **išsiunčia jam patvirtinimą, kad jam per Licencijų informacinę sistemą yra išduota licencija;**
- 18.3. išdavusi licenciją per Licencijų informacinę sistemą, **atlieka** Taisyklių 10.1.1 (JAR), ne vėliau kaip per 5 dienas - 10.1.4 (pranešimas, rinkliava ir užs. dokumentas dėl baustumo), per TKĮ 11 str. 9 d. nustatytus terminus - 10.1.5 (TKĮ 11 str. 2 d. 1–7 ir 10 p. – skola, baustumas, pr. vieta) papunkčiuose nurodytus **patikrinimo veiksmus.**

TKĮ 11 str. 9 d.:

Licencijas išduodanti institucija, gavusi pranešimą, privalo:

- - ne vėliau kaip per 5 dienas nuo pranešimo pateikimo dienos patikrinti, ar juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas atitinka šio straipsnio 2 dalies 5–7 (ar nebuvo panaikintas licencijos galiojimas) ir 10 (prekybos vietos atitikimas TKĮ 15 str. reikalavimams) punktuose nustatytus reikalavimus ir yra įvykdęs Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatyme nustatytus reikalavimus;
- - ne vėliau kaip per 20 dienų privalo patikrinti, ar juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas atitinka šio straipsnio 2 dalies 1–4 punktuose (skola, baustumas) nustatytus reikalavimus.

KLAUSIMAS

Gal būtų galima apžvelgti, kokia praktika reikia vadovautis ir dirbti tuomet, kai pranešimas verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais ar su jais susijusiais gaminiais gaunamas dieną po pietų (tarkim 14.00-16.00 val.), o prekiauti jau nori nuo rytojaus? Pagal licencijavimo taisykles (18.1) nurodyta, kad turime registruoti ir įrašyti duomenis į LIS-ą ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo pranešimo gavimo dienos. Kaip suspėti parengti teisės aktą ir su visais suderinti? Kaip suspėti, kad meras pasirašytų? Ar tiesiog, pirma suvesti duomenis, o paskui priimti sprendimus?

KLAUSIMAS

Jeigu įmonė pateikė prašymą kad tabako prekybą pradeda vykdyti už paros laiko - kaip spėti per parą laiko išduoti licenciją? T. y. Išleisti įsakymą, ir suvesti duomenis į Lisą? Kartais įsakymui išleisti reikalinga daugiau negu para laiko, kol pasirašo visi atsakingi asmenys.

Niekaip nesuprantame iki galo šios vietos, kaip reikia elgtis ŽINGSNIS PO ŽINGSNIO, kai paraiškos terminai veiklos pradžia yra už paros, už dviejų, už keturių arba išvis nėra parašytos datos. Prašome labai Jūsų, nuosekliai ir išsamiai paaiškinti eiliškumą.

KLAUSIMAS

Prašome pateikti išaiškinimą dėl Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnio 9 dalies nuostatos taikymo praktikoje.

Minėtame straipsnyje nustatyta, kad: „Laikoma, kad licencija verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais ir (ar) su tabako gaminiais susijusiais gaminiais yra išduota kitą dieną nuo juridinio asmens ar užsienio juridinio asmens filialo pranešimo apie ketinimą verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais, su tabako gaminiais susijusiais gaminiais (toliau – pranešimas) pateikimo savivaldybės, kurios teritorijoje ketinama verstis šia veikla, merui arba jo įgaliotai savivaldybės administracijai dienos <...>“.

Prašome paaiškinti, ar ši nuostata reiškia, kad licencija jau kitą dieną po pranešimo pateikimo privalo būti įregistruota Licencijų informacinėje sistemoje (LIS).

Atkreipiame dėmesį, kad licencijos savivaldybėje išduodamos mero potvarkiu, kurio projektas derinamas kelių specialistų (dažniausiai bent trijų), todėl praktikoje per vieną darbo dieną ne visada yra objektyviai įmanoma užbaigti visas vidaus procedūras ir priimti galutinį sprendimą.

Atsižvelgiant į tai, prašome išaiškinti:

Ar licencijos „laikymas išduota“ pagal Įstatymą savaime reiškia pareigą kitą dieną atlikti įrašą LIS?

Kaip šiuo atveju turėtų būti derinamas Įstatymo 11 straipsnio 9 dalies reikalavimas su savivaldybės vidaus administracinėmis procedūromis?

KLAUSIMAS. Kaip šiuo atveju turėtų būti derinamas įstatymo 11 str. 9 d. reikalavimas su savivaldybės vidaus administracinėmis procedūromis?

ATSAKYMAS

Teisės aktų hierarchijoje įstatymas yra viršesnis už savivaldybės teisės aktus, todėl šiuo atveju ne įstatymo reikalavimas turi būti derinamas su savivaldybės procedūromis, o priešingai - savivaldybė turėtų savo procedūras derinti pagal įstatymo nuostatas.

Procedūriniai skirtumai tarp licencijos išdavimo ir jos patikslinimo

Išdavimas

17.1 p. – pateikiamas **pranešimas**;

18.1 p. – kitą dieną (arba pranešime nurodytą dieną) licencija registruojama ir duomenys įrašomi į Licencijų informacinę sistemą;

18.3 p. – išdavus licenciją atliekami patikrinimo veiksmai.

Patikslinimas

26.1 p. – pateikiama **paraiška**;

27 p. – atliekami patikrinimai;

28 p. – priimamas sprendimas dėl licencijos patikslinimo ar atsisakymo patikslinti licenciją.

KLAUSIMAI DĖL ANR PAŽYMŲ FORMAVIMO:

Ar visoje Lietuvoje neveikia ANR SUBJECTS "Formuoti pažymą" funkcija? Ką daryti šiuo atveju, kai įėjus į ANR subjects dinga galimybė pasirinkti "formuoti pažymą" ? Rinktis "formuoti išrašą" ir to pakaks?

Norėtume, kad mokymuose/konsultacijose apie licencijų išdavimą būtų aptartas dar kartą klausimas apie informacijos gavimą iš Administracinių nusižengimų registro. Iki šiol buvo galimybė formuoti pažymas pagal NTAKD mokymuose nurodytus žingsnius (pridedu mokymų medžiagos dalį), bet dabar pažymų formuoti nebeleidžia, tik išrašus, kuriuose pateikiama visa informacija apie visus pažeidimus, nenurodant pagal kuriuos Alkoholio kontrolės įstatymo ar Tabako kontrolės įstatymo punktus (laiškas žemiau su paaiškinimu, kodėl mums negalima formuoti pažymų, nors dar gegužės pradžioje tai leido daryti).

Paiškinkite, kaip teisingai ir tinkamai atlikti patikras Administracinių nusižengimų registre. Ar tiks suformuoti išrašai, ne pažymos?

Ar patikrinus įmonę ir jos vadovą ANR (suformavus išrašą), būtina išrašą spausdinti ar išsaugoti DVS, kaip įrodymą, kad buvo tinkamai patikrinta? Šiuo metu tikrinant ANR nebeleidžia formuoti pažymos nurodant tam tikrą teisės aktą (pavyzdžiui, Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymą). Užklausus IRD dėl šios teisės panaikinimo, gautas atsakymas, kad teisė formuoti pažymas yra suteikta tik IRD darbuotojams. Palikta teisė formuoti tik išrašą, o formuojant išrašą nėra pasirenkamas joks teisės aktas bei išraše rodomi visi įmonės vadovo padaryti nusižengimai per 5 metus (greičio viršijimas, automobilio statymas neleistinoje vietoje, kalbėjimas mobiliuoju vairuojant ir pan.). Išrašų apimtys būna nemažos, pavyzdžiui, paskutinį kartą tikrinant vienos įmonės vadovą išrašo apimtis buvo 109 psl. – tokių išrašų spausdinimas ar išsaugojimas DVS yra akivaizdžiai perteklinių asmens duomenų kaupimas. Kaip siūlytumėte spręsti šią problemą?

Teisė formuoti pažymą yra suteikta tik IRD darbuotojams, todėl mes formuojame išrašą ir duomenis tikriname išrašė.

Administracinių nusižengimų registras JOLITA IGNATAVIČIENĖ Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas

Paieška
Universali paieška
Finansinė būseną
Bylų kontrolė
Persiųsta medžiaga
Išrašai / Pažymos
Išrašų / Pažymų paieška
Nustatymai
Dokumentų šablonai
Apkrovos stebėseną
Ataskaitos
MAIS pranešimų paieška

Išrašo / pažymos formavimas

Dokumento tipas *

Formuoti išrašą Formuoti pažymą

Ūkio subjektas *

Paieškos tikslas *

Pasirinkti fizinį asmenį Pasirinkti juridinį asmenį

Formuoti kartu su duomenimis apie administracinius nusižengimus (tik fiziniams asmenims)

Formuoti Išvalyti

Paieškos pagrindas *

Kliento versija: 0.1.0 c0b9e3d7 (2026-05-25 18:35)
Serverio versija: (2026-05-29 11:26)

REGISTRAI

KLAUSIMAS

Ar Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba savo duomenis suveda į Administracinių nusižengimų registrą (ANR)?

ATSAKYMAS

Taip, VVTAT duomenis suveda į ANR (Taisyklių 43, 45 p.).

KLAUSIMAS

Ar atliekant patikrinimo veiksmus dėl licencijos verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais išdavimo reikia tikrinti duomenis Administracinių nusižengimų registre (ANR) ar dar reikia tikrinti ir Įtariamųjų ir kaltinamųjų registre (ĮKNR)?

Kuo jie skiriasi? Ar abu svarbūs? Ar užtenka tikrinti tik ANR?

ATSAKYMAS

Taip, būtina tikrinti abiejuose registruose:

- Taisyklių 19.3 p.: IRD pagal Baudžiamojo kodekso 199, 199¹, 199² ar 200 straipsnius ir (ar) Administracinių nusižengimų kodekso 132, 158, 170, 208, 209 ar 214 straipsnius;
- Taisyklių 19.4 p.: VMI, VVTAT, NTAKD pagal TKĮ 26 straipsnio 5 dalį - už TKĮ 14 str. 3 d. 1-4 p. pažeidimus.

KLAUSIMAI:

- Kai suformuojame IRD ir ANR išrašą pateikite konkrečius atvejus, už kokius konkrečiai straipsnius **negalime išduoti** licencijų?
- Išdavus tabako licenciją, gauname iš VMI ar Sodros, kad įmonė turi įsiskolinimų. Kokie būtų tolimesni veiksmai?

ATSAKYMAS

Tabako ir susijusių gaminių mažmeninės prekybos licencijų atveju, licencija jau yra išduota, todėl, atlikus patikras ir nustčius trūkumus, licencijos galiojimas stabdomas (TKĮ 11 str. 13 d. 5 p.) arba naikinamas (TKĮ 11 str. 16 d. 1, 7 p.)

Išdavus tabako ar susijusių gaminių mažmeninės prekybos licenciją ir nustčius trūkumus:

Licencijos galiojimas sustabdomas:

TKĮ 11 str. 13 d. 5 p.:

- Pateiktas pranešimas neatitinka 11 str. 10 d. nustatytų reikalavimų pranešimo turiniui

Licencijos galiojimas panaikinamas:

TKĮ 11 str. 16 d.:

1 p. - jeigu juridinis asmuo ar užsienio juridinio asmens filialas šio straipsnio 9 dalyje nurodyto pranešimo pateikimo licencijas išduodančiai institucijai dieną neatitiko šio straipsnio 2 dalies 1–7 ir (ar) 10 punktuose nustatytų reikalavimų;

7 p. - kitoje Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija ar jų filialas šio straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka nepagrindė, kad juridiniam asmeniui ar kitai organizacijai ar jų filialui, ar jų vadovams nėra įsiteisėjusio šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyto apkaltinamojo teismo nuosprendžio, įsiteisėjusio teismo nutarimo, nutarties dėl bausmės ar nuobaudos skyrimo.

Pažeidimai, už kuriuos panaikinamas licencijos galiojimas:

Taisyklių 19.3 p.:

Baudžiamojo kodekso 199, 199¹, 199² ar 200 straipsniai

Administracinių nusižengimų kodekso 132, 158, 170, 208, 209 ar 214 straipsniai

Taisyklių 19.4 p.:

TKĮ 14 str. 3 d. 1-4 p. pažeidimai:

TKĮ 14 str. 3 d. Lietuvos Respublikoje draudžiama juridiniams asmenims ir užsienio juridinių asmenų filialams parduoti, laikyti, gabenti neapdorotą tabaką, tabako gaminius, su tabako gaminiais susijusius gaminius, taip pat importuoti į Lietuvos Respubliką neapdorotą tabaką, tabako gaminius, su tabako gaminiais susijusius gaminius:

- 1) be tabako gaminių, su tabako gaminiais susijusių gaminių, neapdoroto tabako įsigijimą arba gabenimą patvirtinančių juridinę galią turinčių dokumentų;
- 2) jeigu tie gaminiai ar neapdorotas tabakas yra falsifikuoti;
- 3) jeigu tie gaminiai ar neapdorotas tabakas yra kontrabandiniai;
- 4) be Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyto pavyzdžio specialių ženklų – banderolių, išskyrus atvejus, kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcizų įstatymu ir kitais teisės aktais tabako gaminių specialūs ženklai – banderolės nėra privalomos.

KLAUSIMAS

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo nuostatas bei kitus susijusius teisės aktus, patikslinkite:

Ar išduodant licencijas verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais (su tabako gaminiais), ar tikslinant licencijas, t. y. įrašant papildomus sandėlius, privalome tikrinti patalpų (pastato) paskirties atitikimą?

Jei taip, patikslinkite koku teisės aktu ar jo nuostata remiantis tai daroma;

kaip vertinamos situacijos, kai patalpų paskirtis neatitinka prekybos ar sandėliavimo veiklai įprastai keliamų reikalavimų, pvz., tabako gaminius nori laikyti ne sandėlyje, o garaže.

ATSAKYMAS

Pagal Taisyklių 10.1.5 p. nuostatas tikrinama, TKĮ 11 str. 2 d. 10 p. nustatyta informacija, t. y. ar prekybos vieta ir prekybos būdas pasirinkti nepažeidžiant TKĮ 15 str. draudimų ir ribojimų:

15 straipsnis. Mažmeninės prekybos vietų ir būdų ribojimas

1. Lietuvos Respublikoje **draudžiama prekiauti** tabako gaminiais, su tabako gaminiais susijusiais gaminiais:

- 1) naudojant prekybos automatus;
- 2) pagal nuotolinės prekybos, įskaitant vidaus ir tarpvalstybinę nuotolinę prekybą, sutartis;
- 3) parduotuvėse, kioskuose ir kitose mažmeninės prekybos vietose, kuriose vaikams skirtų prekių dalis sudaro 50 ir daugiau procentų mažmeninės prekių apyvartos;
- 4) farmacijos įmonėse, sveikatos priežiūros, švietimo, kultūros įstaigose, interneto kavinėse (internetu klubuose ir pan.);
- 5) asmenims iki 18 metų.

PASTATŲ PASKIRTIS

**Lietuvos Respublikos statybos įstatymo
49 straipsnio 1 dalies 3 punktą**

**Statinių naudojimo priežiūrą atlieka
savivaldybių administracijos.**

**Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo
6 straipsnio 21 punktą**

**Savarankiškosios savivaldybių funkcijos:
- statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta
tvarka.**

